

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

MEGEP

(MESLEKİ EĞİTİM VE ÖĞRETİM SİSTEMİNİN GÜÇLENDİRİLMESİ
PROJESİ)

TEKSTİL TEKNOLOJİSİ

ŞAL ATKI

ANKARA 2007

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından geliştirilen modüller;

- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 02.06.2006 tarih ve 269 sayılı Kararı ile onaylanan, Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında kademeli olarak yaygınlaştırılan 42 alan ve 192 dala ait çerçeve öğretim programlarında amaçlanan mesleki yeterlikleri kazandırmaya yönelik geliştirilmiş öğretim materyalleridir (Ders Notlarıdır).
- Modüller, bireylere mesleki yeterlik kazandırmak ve bireysel öğrenmeye rehberlik etmek amacıyla öğrenme materyali olarak hazırlanmış, denenmek ve geliştirilmek üzere Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında uygulanmaya başlanmıştır.
- Modüller teknolojik gelişmelere paralel olarak, amaçlanan yeterliği kazandırmak koşulu ile eğitim öğretim sırasında geliştirilebilir ve yapılan değişiklikler Bakanlıkta ilgili birime bildirilir.
- Örgün ve yaygın eğitim kurumları, işletmeler ve kendi kendine mesleki yeterlik kazanmak isteyen bireyler modüllere internet üzerinden ulaşılabilirler.
- Basılmış modüller, eğitim kurumlarında öğrencilere ücretsiz olarak dağıtılır.
- Modüller hiçbir şekilde ticari amaçla kullanılamaz ve ücret karşılığında satılamaz.

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	iii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ- 1	3
1. ATKI DİKİMİ	3
1.1. Atkı	3
1.2. Model Analiz (Model Föyü) İşlemleri	4
1.3. Asgari Çalışma Talimatı Hazırlama	5
1.3.1. Dikişler	5
1.3.2. Ütüleme	5
1.4. Kalite Niteliklerini Belirleme	5
1.5. Dikim Öncesi Hazırlık	6
1.5.1. İlk Kontrol	6
1.5.2. Atkı Dikim Planı Hazırlama	6
1.5.3. Makine Parkını Belirleme	7
1.6. Atkı Dikiminde Ön Hazırlık İşlemleri	7
UYGULAMA FAALİYETİ	8
DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ	9
1.7. Atkı Süsleme	10
UYGULAMA FAALİYETİ	11
DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ	15
1.8. Atkı Son Ütü ve Son Kontrol	16
1.8.1. Atkı Ütüleme İşlem Sırası	16
1.8.2. Son Kontrol İşlemleri	16
1.8.3. Paketleme	17
ÖĞRENME FAALİYETİ- 2	18
2. ŞAL DİKİMİ	18
2.1. Şal	18
2.2. Model Analiz (Model Föyü) İşlemleri	19
2.3. Asgari Çalışma Talimatı Hazırlama	20
2.3.1. Dikişler	20
2.3.2. Etiketler	20
2.4. Kalite Niteliklerini Belirleme	20
2.5. Şal Dikim Öncesi Hazırlık	21
2.5.1. İlk Kontrol	21
2.5.2. Komple Beden Eşleştirme	22
2.5.3. Şal Kumaşının Teyellenmesi	22
2.5.4. Şal Kumaşının Ütülenmesi	22
2.6. Şal Dikim Planı Hazırlama	22
2.7. Makine Parkını Belirleme	23
2.8. Şal Dikiminde Ön Hazırlık İşlemleri	23
2.9. Şal Dikim İşlemleri	24
UYGULAMA FAALİYETİ	24
DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ	29
2.9. Şal Süsleme	30
2.9.1. Şal Süsleme	30

UYGULAMA FAALİYETİ	30
DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ	35
2.10. Şal Son Ütü ve Son Kontrol.....	36
2.10.1. Şal Ütüleme İşlem Sırası	36
2.10.2. Son Kontrol İşlemleri	36
UYGULAMA FAALİYETİ	37
DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ	39
2.11. Paketleme.....	40
MODÜL DEĞERLENDİRME	41
KAYNAKÇA	42

AÇIKLAMALAR

KOD	542TGD675
ALAN	Tekstil Teknolojisi
DAL/MESLEK	Endüstriyel Örmek
MODÜLÜN ADI	Şal- Atkı
MODÜLÜN TANIMI	Düz örme atkı ve şal dikim işlemlerinin anlatıldığı öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/24
ÖN KOŞUL	‘Remayöz, Overlok Makinesi ve Makinede Düz Dikiş’ modüllerini başarmış olmak
YETERLİK	Şal atkı hazırlamak
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç: Bu modül ile gerekli ortam sağlandığında tekniğine uygun olarak düz örme atkı ve şal dikimi yapabileceksiniz. Amaçlar 1. Tekniğine uygun olarak atkı dikim işlemini yapabileceksiniz. 2. Tekniğine uygun olarak şal dikim işlemini yapabileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	İğne, tahta boncuk, dikiş ipliği, makas, çizgi taşı ve dikim makineleri aydınlık bir ortamda hazır bulundurulmalıdır.
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	<ul style="list-style-type: none">➤ Modülün içinde yer alan her bir öğrenme faaliyetinden sonra verilen ölçme araçları ile kendinizi değerlendirebileceksiniz.➤ Modül sonunda ise kazandığınız bilgi ve becerileri ölçmek amacıyla öğretmeniniz tarafından hazırlanacak ölçme araçları ile değerlendirileceksiniz.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

İnsanoğlu dünyanın oluşumundan bu yana merak etme duygusu içinde her şeyi keşfetme tutkusu ile yaşamıştır. Bu duygu insanlara yeni gelişmeleri yaşatmış ve yaşatmaktadır.

Tekstil alanında da durum aynıdır. Örtünme duygusu zamanla, hayat şartlarının da değişmesiyle yerini giyinmeye yani yakıştırma süsleme tamamlama duygusuna bırakmıştır. Hep arayış ve yenilik peşinde koşan insan, hiçbir zaman yeni bir şeyler üretmekten bıkmamıştır. Her gün yeni bir model, tasarım geliştirmiştir.

Sizin için hazırladığımız bu modül ile, atkı ve şal modellerini dikebileceksiniz. Aynı zamanda bu modülden hareketle, yeni süsleme tekniklerini kullanarak aksesuar tasarımlarına katkıda bulunabileceksiniz

ÖĞRENME FAALİYETİ- 1

AMAÇ

Tekniğine uygun olarak atkı dikim işlemini yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Sektörde üretilen atkı modellerini araştırarak, model analizlerini yapınız.
- Piyasada bu yılın modası atkı renk ve modellerini takip ediniz.
- Yaptığınız araştırmaları rapor hâline getirerek, sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

1. ATKI DİKİMİ

1.1. Atkı

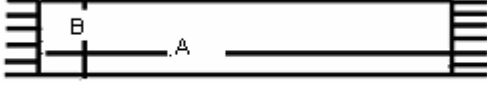

Atkı eni dar, fakat boyu uzunca örülen, soğuklarda kişilerin boyun kısımlarına sardıkları bir tür aksesuardır. Düz örmede üretilen bu kumaşlarda genellikle kesim uygulanmaz. Aşağıdaki resimde çalışacağınız atkı modelini inceleyiniz.

Resim 1.1: Atkı modellerinden resimler

1.2. Model Analiz (Model Föyü) İşlemleri

Her ürünün üretimi için model föyü hazırlanır. Aşağıda genel bir föy görülmektedir.

Model Analizi		
Firma Adı :	Beden Nu:	İş Nu: Sayfa Nu:
Ürün: Düz örme atkı	Tarih:	Sezon:
Grafik Çizimi		Model Analizi
 <p>Şekil 1/1</p>		160 cm boyunda 24 cm eninde örme kumaş Kumaş uçlarına püskül konulacaktır.
Ölçüler		Parça Listesi
A	Atkı boyu	160 cm
B	Atkı eni	24 cm
Ölçüler cm cinsinden verilmiştir Dikiş payları dâhil ölçülerdir.		➤ Bir adet atkı örme kumaş parçası
Atkı malzeme ve iplik örneği 		Püskül iplik örneği

Tablo 1.1: Model föyü

1.3. Asgari Çalışma Talimatı Hazırlama

Atkı dikiminde asgari çalışma talimatı iki işlem için hazırlanır.

1.3.1. Dikişler

- Örgü kalınlığına uygun kalınlıkta remayöz makinesi seçilmelidir.
- Dikiş payları kesimsiz çalışıldığında verilmez overlöklu çalışıldığında ise 1 cm olarak kullanılır.,
- Düzgün bir dikiş için remayöz iğne ve çağanoz ayarları yapılmalıdır.
- Dikimde kullanılacak ipliklerin mumlanmış olması gereklidir.
- Makineye parçalar dikilmek üzere yerleştirildiğinde kumaşın her işleminde tersine ve düzüne dikkat edilmelidir.
- Atkı kumaşın sadece örgü bitim ucu remayöz hattından takılmalıdır.

1.3.2. Ütüleme

- Ütü işleminde atkı kumaş özelliğini bozmadan kumaşa düzgün görüntü verilmelidir.
- Ütüleme işlemi sırasında atkı kumaşa ölçü kontrolü de yapılmalıdır.
- Ütülemede buhar atkı kumaşın iplik cinsinin özelliğine göre verilmelidir.
- Atkı kumaşın ütülenmesi buharla yapılmalıdır.

1.4. Kalite Niteliklerini Belirleme

Kalite nitelikleri belirlendikten sonra kalite nitelikleri formunda gösterilir. Kalite nitelikleri formunda, atkı kumaşta müşterinin siparişte istediği ölçüler ve belirlediği toleranslar yer alır. Kalite nitelikleri tamamen müşteri talepleri doğrultusunda belirlenir.

Formdaki ölçülere göre atkı kumaşın kalite kontrolü yapılır.

Kalite Nitelikleri				
Ürün: Düz örme atkı				
İşlem Basamağı:				
	Kalite Niteliği		Tolerans	
Nu.	Tanımlama	Standart	+	-
	Atkı boyu	1cm	1cm	1cm
	Atkı eni	1cm	1cm	1cm

Kontrol edildi

Tarih

Tablo 1.2: Kalite nitelikleri formu

1.5. Dikim Öncesi Hazırlık

1.5.1. İlk Kontrol

Atkı dikimi yapılmak üzere kullanılacak kumaş, ilk kontrol işleminde model analiz föyündeki model özelliklerini taşıyıp taşımadığını kontrol etmek amacıyla yapılır.

Bu inceleme sırasında kumaşta aşağıdaki kontroller yapılır:

- Föye göre kullanılan ipliğin rengini karşılaştırma,
- İplikte abraj olup olmadığını (yer yer incelik - kalınlık) kontrol etme,
- Birden fazla renkle örülmüşse renk uyumu kontrolü,
- Ölçüsü,
- Örülen kumaşın lekeli olup olmadığı,
- İlmeğe kaçığı, patlak, sökük olup olmadığı kontrol edilir.

1.5.2. Atkı Dikim Planı Hazırlama

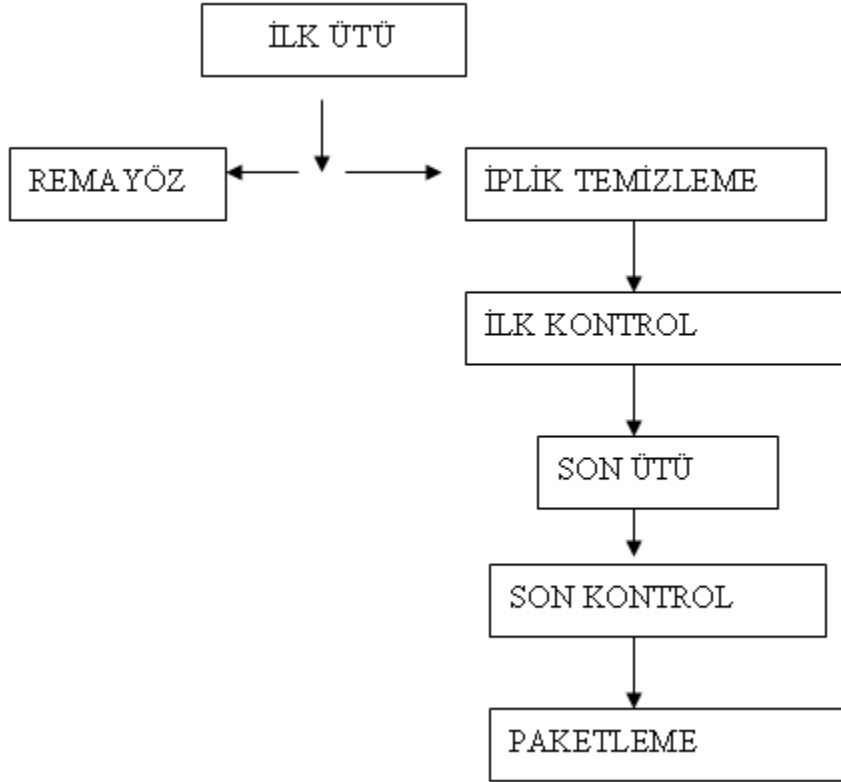
Dikim planı, aksesuarın işlem basamakları ile bu işlem basamaklarında kullanılan makineleri gösteren formdur. Bu form ile kullanılacak makinelere göre üretim bandı oluşturulur ve bu sıraya göre üretim yapılır. Bir parça üzerindeki işlemler tamamlanarak parçalar birbirine monte edilecek şekilde dikim planı hazırlanmalıdır.

Dikim Planı				
Ürün: Düz örme -atkı dikimi			Tarih:	
Hazırlayan:			Sezon:	
Üretim Sıra Nu.	Akış Basamakları	Çalışma Aracı	Tahmini Zaman	Ölçülen Zaman
1	Atkı uçlarını kapatma	Remayöz		
2	El işi	El işi bölümü		
3	Kalite kontrol(iplik temizleme-ilk kontrol)	Kalite kontrol dairesi		
4	Bitmiş ütü yapma(Son ütü)	Ütü		
5	Kalite kontrol(Son kontrol)	Kalite kontrol nitelikleri		

Tablo 1.3: Örnek dikim planı

1.5.3. Makine Parkımı Belirleme

Konfeksiyon atölyesinde, atkı dikiminde uygulanacak tüm işlemleri sırası ile gösteren tablodur.

Tablo 1.4 : Atkı dikimi makine parkuru

1.6. Atkı Dikiminde Ön Hazırlık İşlemleri

- Kumaşların sağdan sola doğru takılması,
- Remayöz makinesinin ipliklerinin kumaşa uygun renkte takılması,
- Kapatma aşamasında may takibi yapılması,
- May aralıkları.

Not: Remayöz makinelerinde dikim hareketi sağdan sola doğru olduğundan dikimi yapılacak parçaların makineye takılma işlemi sağdan sola doğru yapılmalıdır. Düz örme kumaşın ilmek uçları çok geniş ise, makineye bir may atlatarak takılmalıdır. Bu tür kumaşlarda remayöz hattı olmadan da ilmek takma işlemi yapılabilir.

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ Konfeksiyon dikim atölyenizi hazırlayınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Şalterleri açmayı unutmayınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ Önlüğünüzü giyiniz.	
<ul style="list-style-type: none">➤ Atkı dikim planını hazırlayınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Modele uygun yapmaya özen gösteriniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Makine parkını modele uygun olarak belirleyiniz.	
<ul style="list-style-type: none">➤ Atkı dikimi için ön hazırlık işlemlerini yapınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Atkı dikimi için remayöz makinesine atkı kumaşın rengine göre uygun iplik takınız.➤ Hazırladığınız makineyi dikime hazırlamak için küçük ayrı bir parça üzerinde dikim yaparak dikişleri kontrol etmeyi unutmayınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ Atkı ucunu remayöz hattından makineye takınız ve tekniğine uygun dikiş yapınız. 	<ul style="list-style-type: none">➤ Remayöz hattının, atkının son örgü sırası ile ,düşürme ipliğinin birleştiği örgü sırası olduğunu unutmayınız.➤ Kumaşı tekniğine uygun olarak sağdan sola doğru takmayı unutmayınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ Diktiğiniz atkı kumaşı makineden tekniğine uygun çıkarınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Kumaşı makineden çıkarırken ilmek kaçmasını önlemek için ucuna düğüm atmayı unutmayınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ El işlerini yapınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ El işini kaçık iğnesi ile yapmaya özen gösteriniz.➤ Kaçık iğnesiyle iplikleri kenarlara doğru çekmeye dikkat ediniz.➤ İplik uçlarını makas kullanmadan kaçık iğnesi ile toplamayı unutmayınız.

Not: Konuyu pekiştirmek ve seri çalışma tekniğini kavrama açısından, bu işlemleri 20 adet ürün çalışması yaparak tamamlayınız.

DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ

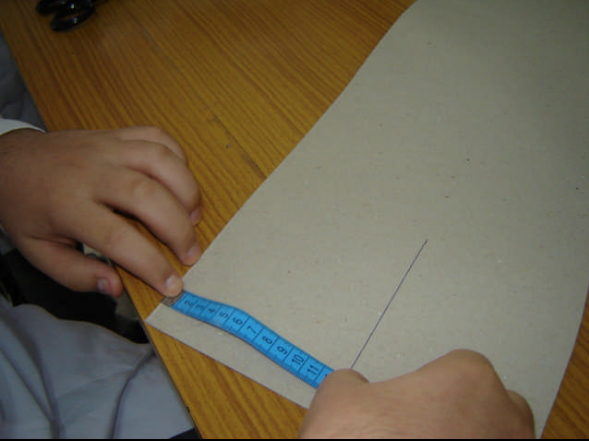
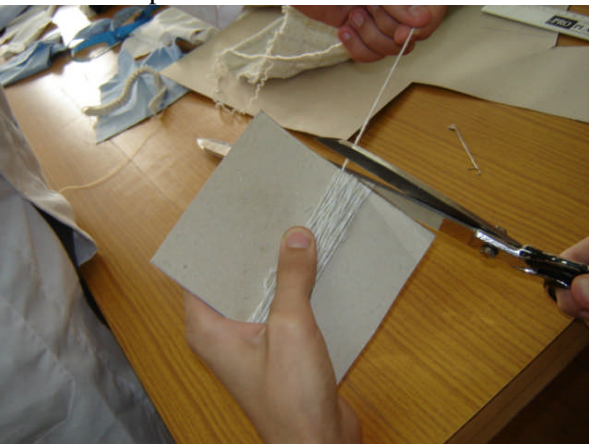
Uygulama Faaliyeti'nde yapmış olduğunuz çalışmayı kendiniz ya da arkadaşınızla değiştirerek değerlendiriniz.

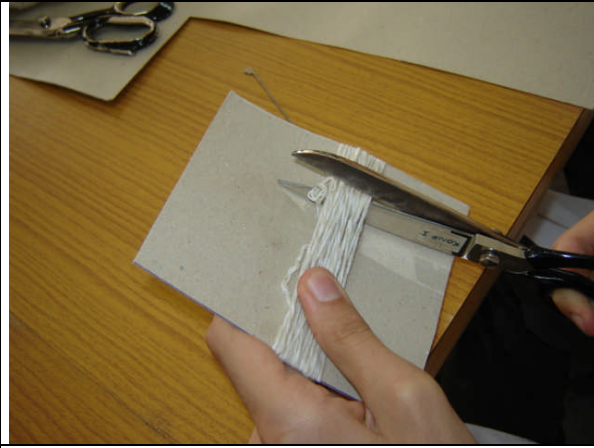
Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
Atkı dikim planını modele uygun olarak hazırladınız mı?		
Makine parkını modele uygun olarak belirlediniz mi?		
Atkı dikimi ön hazırlık işlemlerini modele ve tekniğe uygun olarak yaptınız mı?		
Atkı ucunu tekniğe uygun olarak kapattınız mı?		
Remayöz makinesine göz göz takmaya özen gösterdiniz mi?		
Atkı kumaş parçasını dikiminden sonra ucuna düğüm attınız mı?		
Atkı kumaşı sağdan sola doğru makineden çıkardınız mı?		
Bitmiş atkının el işini yaptınız mı?		
Toplam		

1.7. Atkı Süsleme

Süsleme insanların hayal gücü ile çok bağlantılıdır. Atkı süsleme tekniklerini çeşitlendirmek kumaşa daha hoş bir görüntü kazandırmak, duruşuna özellik katmak çeşitli kumaş ve dikim hatalarını örtmek amaçlıda yapılır.

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ Atkı süsleme işlemleri için uygun ortamı hazırlayınız➤ Atkı süsleme işlemleri için uygun malzemeleri hazırlayınız	<ul style="list-style-type: none">➤ Çalışılacak masanın yüzeyinin düzgün olmasına, aydınlık ortamda çalışılmasına özen gösteriniz.➤ Püskül yapımında kullanılan iplik ile örme kumaşta kullanılan ipliğin aynı olmasına dikkat ediniz.➤ Düzgün kesen makas seçimi yapmayı unutmayınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ Atkı püskülü yapmak için tercih ettiğiniz boyutta karton hazırlayarak kesiniz. 	<ul style="list-style-type: none">➤ Kartona iplik sararken katlanmasını engellemek için kartonun kalın olmasına özen gösteriniz.➤ Karton parçasının kenarlarını düzgün kesmeye dikkat ediniz
<ul style="list-style-type: none">➤ Kartona iplik sarınız. 	<ul style="list-style-type: none">➤ İpliği düzgün sarmaya özen gösteriniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Sarılı ipliklerin tümünü keserek, püskülü hazırlayınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ .İplik kesimini dikkatli yapınız.

➤ Kaçık iğnesini seçiniz.

➤ Ucu düzgün iğne hazırlayınız.

➤ İğneyi atkı ucundan geçiriniz.

➤ Kaçık iğnesini atkı kumaşın köşesine takmaya özen gösteriniz.

➤ İğne ucuna kartondan kestiğiniz iplikleri (püskülü) takınız.

➤ Taktığınız iplikleri iğnenin ucundan taşırmamaya dikkat ediniz.

➤ İğne dilinin açık olmasına dikkat ediniz.

➤ Ağızında iplik olan iğneyi, aşağı doğru çekerek, püskülü atkının kenarından düzgün bir şekilde geçiriniz.

➤ Çektiğiniz ipliği fiyongun içinden geçiriniz.

➤ Resimdeki gibi iplik ucunu çekiniz.

➤ İpliği aynı boyda ve tümünü aynı anda çekmeye dikkat ediniz.
➤ İğne dilinin kapalı olmasına dikkat ediniz.
➤ İpliğin yarısını çekerek fiyonk oluşturmalsınız.

➤ Tüm ipliklerin fiyonktan geçmesine dikkat ediniz.

➤ İplik ucunu çekerken tüm iplikleri sabit düzeyde tutmaya özen

gösteriniz.

- Çok sıkı olup görüntünün bozulmamasına özen gösteriniz.

- Bu işlemleri tüm atkı ucuna belirli aralıklarla tekrarlayarak, atkı süsleme işlemini bitiriniz.

- Aralıkların arasının aynı olmasına dikkat ediniz.

- Püskül kalınlıklarının eşit olmasına özen gösteriniz.

- Atkı uçlarına taktığınız püskül uçlarını düzeltiniz.

- Atkı uçlarını aynı boyda kesmeye özen gösteriniz.

DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ

Uygulama Faaliyeti'nde yapmış olduğunuz çalışmayı kendiniz ya da arkadaşınızla değiştirerek değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
Atkı süsleme işlemleri için uygun ortamı hazırladınız mı?		
Atkı süsleme işlemleri için uygun malzemeleri hazırladınız mı?		
Atkı püskülü yapmak için tercih ettiğiniz boyutta karton hazırlayarak kestiniz mi?		
Kartona iplik sardınız mı?		
Sarılı ipliklerin tümünü kestiniz mi?		
Kaçık iğnesini seçtiniz mi?		
İğneyi atkı ucundan geçirdiniz mi?		
İğne ucuna, kartondan kestiğiniz iplikleri taktınız mı?		
Ağzında iplik olan iğneyi, aşağı doğru çekerek ipliği atkının kenarından düzgün bir şekilde geçirdiniz mi?		
Çektiğiniz ipliği fiyongun içinden geçirdiniz mi?		
İplik ucunu yeterli sıkılıkta çektiniz mi?		
Püskülleri tüm atkı ucuna belirli aralıklarla tekrarlayarak, atkı süsleme işlemini bitirdiniz mi?		
Atkı uçlarına taktığınız püskül uçlarını düzelttiniz mi?		
El işlerini tekniğe uygun olarak yaptınız mı?		
İşi zamanında bitirdiniz mi?		
Toplam		

Değerlendirme

Yaptığınız değerlendirme sonucunda eksikleriniz varsa, Öğrenme Faaliyeti'ne geri dönerek işlemi tekrarlayınız.

1.8. Atkı Son Ütü ve Son Kontrol

1.8.1. Atkı Ütüleme İşlem Sırası

Kumaşın son görüntüsüne düzgün bir duruş vermek için atkı kumaşa son ütü uygulanır.

Resim1.2: Son ütüsü yapılmış atkı

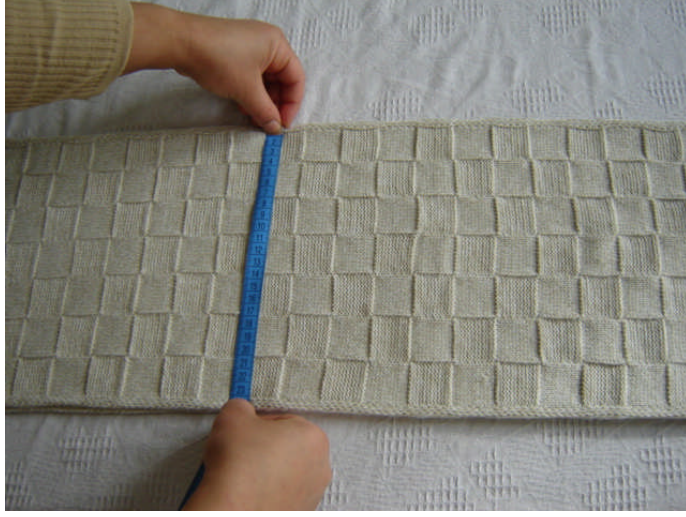
1.8.2. Son Kontrol İşlemleri

1.8.2.1. Duruş Formu Kontrolü

Atkı kumaş parçasının görüntü ve duruşu kontrol edilir.

1.8.2.2. Ölçü Kontrolü

Atkı kumaşın istenilen ölçülerdeki kontrolü mezura ile ölçülür.

Resim 1.3 : Atkının ölçü kontrolü

1.8.2.3. Dikim Kontrolü

Atkının remayöz kapatma uçlarının kontrolü yapılır. Dikim uyguladığınız alanda ilmek kaçığı kontrolü yapılır. Düzeltilmesi mümkün olan yerler var ise düzeltilir.

1.8.2.4. Son Ütü Kontrolü

Son ütü kontrolünde;

- Ölçü değişiklikleri,
- Dikişlerde kayma olup olmadığı,
- Kumaş kenarlarında esneme olup olmadığı kontrol edilir.

Kontrol sonunda tespit edilen aksaklıklar düzeltilebilir. Bunlar; Ütü ile dikiş büzülmeleri, esneyen yerlerin toparlanması, ölçü bozukluklarıdır.

1.8.3. Paketleme

Dikimi bitmiş ürünlerin son kontrolleri yapıldıktan sonra, tekniğine uygun şekilde paketlenerek kaldırılır.

ÖĞRENME FAALİYETİ- 2

AMAÇ

Tekniğine uygun olarak şal dikim işlemini yapabileceksiniz.

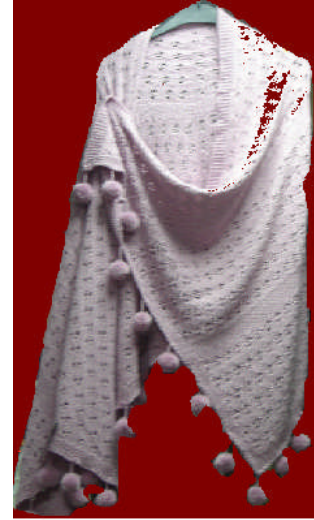
ARAŞTIRMA

- Sektörde üretilen şal modellerini araştırarak, model analizlerini yapınız.
- Piyasada bu yılın modası şal renk ve modellerini takip ediniz.
- Yaptığınız araştırmaları rapor hâline getirerek, sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

2. ŞAL DİKİMİ

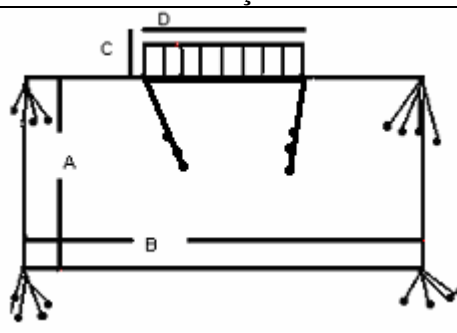
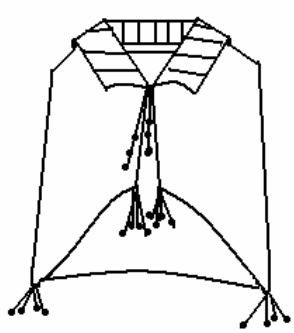
2.1. Şal

Eskiden büyüklerin dizlerine veya omuzlarına örttükleri, ısınmak amacıyla kullanılan bir aksesuar türüdür. Değişik modeller geliştirilerek günümüzde hem ısınmak hem de giysileri tamamlayan aksesuarlar olarak kullanılmaktadır.

Resim 2.1: Şal modelleri

2.2. Model Analiz (Model Föyü) İşlemleri

Model Analizi			
Firma Adı :	Beden Nu: M	İş Nu: Sayfa Nu:	
Ürün: Düz örme şal	Tarih:	Sezon:	
Grafik Çizimi		Model Analizi	
 <p>Şekil 2.1</p>		<p>Uygulaması yapılacak şal kumaş 60 cm boyunda 140 cm eninde örme kumaştır.</p> <p>Şal yakalı bir çalışmadır.</p> <p>Yaka yandaki şekildeki gibi kumaşa ,takılacaktır..</p>	
 <p>Şekil 2.2</p>		<p>Şal kumaş yaka ucuna tiktak band geçirilecek ve bu band uçlarına 3'er adet boncuk takılacaktır.</p> <p>Şal kumaşın köşelerine iplik burulacak ve geçirilecektir.</p> <p>İplik uçlarına boncuk takılacaktır.</p>	
Ölçüler		Parça Listesi	
A	Şal boyu	60	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Şal düz örme kumaş ➤ Yaka parçası ➤ Yakaya geçirilmek üzere tik tak bant ➤ Beden etiketi ➤ Tahta boncuk
B	Şal eni	140	
C	Yaka boyu (torba örgü boyu dâhil)	13	
D	Yaka eni	63	
Ölçüler cm cinsinden verilmiştir Dikiş payları dâhil ölçülerdir.			
Malzeme örnekleri			
Şal örme kumaş	Boncuk		

Tablo 2.1: Model analiz formu

2.3. Asgari Çalışma Talimatı Hazırlama

Atkı dikiminde asgari çalışma talimatı üç işlem için hazırlanır.

2.3.1. Dikişler

- Örgü kalınlığına uygun kalınlıkta remayöz makinesi seçilmelidir.
- Dikiş payları şal genelinde kesimsiz çalışıldığında verilmez, kesimli çalışıldığında ise 1 cm olarak kullanılır.
- Düzgün bir dikiş için remayöz iğne ve çağanöz ayarları yapılmalıdır.
- Dikimde kullanılacak ipliklerin mumlanmış olması gereklidir.
- Makineye parçalar dikilmek üzere yerleştirildiğinde kumaşın her işleminde tersine ve düzüne dikkat edilmelidir.
- Yaka parçası makineye göz göz takılmalıdır. Torba bandının içine kumaş takılırken torba bant boyunda yerleştirmeye dikkat edilmelidir.

2.3.2. Etiketler

- Beden etiketi dikilirken makine ayarı çok iyi yapılmalı, kesinlikle alt iplik dıştan görünmemelidir. Etiket, yakanın arka ortasına iki kısa kenarından düz dikiş makinesinde, alt iplik misina, üst ise şal rengine iplikle dikilmelidir.

2.3.3. Ütüleme

- Ütü işleminde şal triko kumaş özelliğini bozmadan, kumaşa düzgün görüntü verilmelidir.
- Ütüleme işlemi sırasında ölçü kontrolü de yapılmalıdır.
- Ütülemede buhar iplik cinsinin özelliğine göre verilmelidir.
- Ütüleme kesinlikle buharla yapılmalıdır.

2.4. Kalite Niteliklerini Belirleme

Kalite nitelikleri formunda, dikişlerin ya da ürün üzerinde yapılan çalışmaların olması gereken ölçüleri ve toleransları verilir. Kalite nitelikleri tamamen müşteri talepleri doğrultusunda belirlenir.

Bu formdaki ölçülere göre ürünlerin kalite kontrolü yapılır.

Kalite Nitelikleri				
Ürün: Düz örme şal				
İşlem Basamağı:				
	Kalite Niteliği		Tolerans	
Nu.	Tanımlama	Standart	+	-
	Şal boyu	1	1	1
	Şal eni	1	1	1
	Yaka boyu	1	1	1
	Yaka eni	1	1	1

Kontrol edildi

Tarih

Tablo 2.2: Kalite nitelik tablosu

2.5. Şal Dikim Öncesi Hazırlık

- Modülde üretimi anlatılacak şal parçası dikiminde kullanılacak kumaş parçası 60 cm eninde, 140 cm boyunda toplamalı örgü tekniğinde örülmüştür. Yakaya geçirilecek olan tik tak bant 1 cm genişliğinde, 120 cm boyunda çelik örgü tekniği ile örülmüştür. Yaka kumaşı ise 3/3 ,rib düzeninde 13 cm boyunda 63 cm genişliğinde örülmüştür. Yakanın bitirilişi 1,5 cm boyunda torba bant ile yapılmıştır.
- Üretimi yapılacak yakalı bir şaldır. Hiç bir yerinde kesim yapılmadan yaka parçası kumaşa may takibi yapılarak dikilecektir. Tik tak bant yakanın düz örgüden torba bant geçim kısmından takılacaktır. Şal kumaş parçasının köşelerine iplik geçirilip ipliklerin ucuna boncuklar takılacaktır.

2.5.1. İlk Kontrol

Şal dikimi yapılmak üzere kullanılacak kumaş, ilk kontrol işleminde, modelin örgü özelliklerini taşıyıp taşımadığını kontrol etmek amacıyla incelenir.

Bu inceleme sırasında kumaşa aşağıdaki kontroller yapılır:

- Föye göre kullanılan ipliğin rengini karşılaştırma,
- İplikte abraj olup olmadığını (yer yer incelik - kalınlık-renk farklılıkları) kontrol etme,
- Birden fazla renkle örülmüşse renk uyumu kontrolü,
- Ölçüsü,
- Örülen kumaşın lekeli olup olmadığı,
- İlmek kaçığı, patlak, sökük olup olmadığı.

2.5.2. Komple Beden Eşleştirme

Eşleştirme sırasında beden büyüklüklerine göre beden parçaları, yaka, tik tak bant bir kompleyi oluşturacak şekilde eşleştirilir.

2.5.3. Şal Kumaşının Teyellenmesi

Kullanılacak şal kumaş tek plakada örülmediğinden teyel işlemi uygulanmayacaktır.

Teyel işlemi ütü sırasında kumaşın kenarlarının kıvrılmasını önlemek için yapılır. Kullanılacak kumaş çift plakada toplamalı örgü tekniği ile örüldüğü için teyel yapılmadan ütülenecektir.

2.5.4. Şal Kumaşının Ütülenmesi

Şal kumaşı ve yaka parçası dikim işleminden önce ütülenmelidir.

2.6. Şal Dikim Planı Hazırlama

Dikim planı, giysinin işlem basamakları ile bu işlem basamaklarında kullanılan makineleri gösteren formdur. Bu form ile kullanılacak makinelere göre üretim bandı oluşturulur ve bu sıraya göre üretim yapılır. Bir parça üzerindeki işlemler tamamlanarak parçalar birbirine monte edilecek şekilde dikim planı hazırlanmalıdır.

Dikim Planı				
Ürün:Düz örme şal dikimi			Tarih:	
Hazırlayan:			Sezon:	
Üretim Sıra Nu.	Akış Basamakları	Çalışma Aracı	Tahmini Zaman	Ölçülen Zaman
1	Şal uçlarını kapatma	Remayöz		
2	Yaka parçasının bir tarafının takılması	Remayöz		
3	Şal kumaşını yakaya takma	Remayöz		
4	Torba bandı kumaşın üstüne kapatma	Remayöz		
5	Etiket dikme	Düz dikiş makinesi		
6	El işi	El işi bölümü		
7	Kalite kontrol(iplik temizleme-ilk kontrol)	Kalite kontrol dairesi		
8	Bitmiş ütü yapma(Son ütü)	Ütü		
9	Kalite kontrol(Son kontrol)	Kalite kontrol nitelikleri		

Tablo 2.3: Dikim planı

2.7. Makine Parkını Belirleme

Şal Dikiminde Kullanılacak Dikim Makineleri

- Remayöz makinesi
- Düz sanayi dikiş makinesi
- Ütü

Makine Parkını Belirleme

Tablo 2.4: Makine parkuru

2.8. Şal Dikiminde Ön Hazırlık İşlemleri

- Kumaşların sağdan sola doğru takılması,
- Remayöz makinesinin ipliklerinin kumaşa uygun renkte takılması,
- Dikim aşamasında may takibi yapılması,
- Yaka ölçüsü
- Yaka boyu ölçüsü
- May aralıkları

2.9. Şal Dikim İşlemleri

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ Konfeksiyon dikim atölyenizi hazırlayınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Şalterleri açmayı unutmayınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ Önlüklerinizi giyiniz.	
<ul style="list-style-type: none">➤ Şal dikim planını modele uygun olarak hazırlayınız.	
<ul style="list-style-type: none">➤ Makine parkını modele uygun olarak belirleyiniz.	
<ul style="list-style-type: none">➤ Şal dikimi ön hazırlık işlemlerini modele ve tekniğe uygun olarak yapınız.	
<ul style="list-style-type: none">➤ Remyöz makinesini ve diğer makineleri dikim için hazırlayınız.(iplikleri takınız).	<ul style="list-style-type: none">➤ Makine seçerken kumaşa uygun kalınlıkta makine seçmeye özen gösteriniz.➤ İplikleri takarken rengine ve kalınlığına dikkat ediniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Şal kumaşın ucunu may atlatarak takınız. 	<ul style="list-style-type: none">➤ Örne kumaşlar elimizdeki remayözlerden daha geniş may aralıkları ile örülmüş olabilir. Kumaşı buna göre bir ilmek atlatarak takmaya özen gösteriniz.➤ İlmek kalınlığı makinenin kalınlığına uygun ise boşluk bırakmadan kumaşı remayöze yerleştirmeye özen gösteriniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Şal parçasının ucunu dikiş 	<ul style="list-style-type: none">➤ Remyöz hattı olmadan taktığınız kumaşı iki defa dikiş yapmaya özen gösterin

<p>➤ Yaka parçasını remayöz hattından makineye takınız.</p> 	<p>➤ Remayöz hattını kaydırmamaya özen gösteriniz.</p>
<p>➤ Şal kumaşının ortasından işaret alınız. İşaret aldığımız orta noktanın sağ ve sol taraflarına yakanın ½ sinin ölçüsü kadar işaret alınız.</p> 	<p>➤ Aldığınız ölçülerin düzenine göre kumaşı yakaya yerleştirirken kumaşın tam ortasının yaka ortasına gelmesine dikkat ediniz.</p>
<p>➤ Kumaşı işaret aldığımız yerden yaka kumaşına yerleştiriniz</p> 	<p>➤ Ölçülerin kaymamasına dikkat ediniz.</p>
<p>➤ Remayöz hattından yakayı kumaş üstüne kapatınız.</p>	<p>➤ Dikim yaparken siperleri kapatmayı unutmayınız.</p>

➤ Kapattığınız yakanın dikimini yapınız.

➤ Remyöz makinesini yavaş çalıştırınız.

➤ Yakanın düşürme ipliğini sökünüz.

➤ Düşürme ipliği yavaş sökmeye özen gösteriniz.

➤ Etiket dikimini yapınız.

➤ Etiketi dikerken yaka ortasına dikmeye özen gösteriniz.

➤ Etiket dikiminizi kontrol ediniz.

➤ Dikimlerden sonra şalterleri kapatmayı unutmayınız.

➤ Tik tak bandını yaka ucuna takınız .

➤ Tik tak bandı yakanın düz örgüden torba örgü geçiş kısmında oluşan deliklerden geçirilmesine dikkat ediniz.

➤ Bandı ilmek boşluklarından aralıklı geçiriniz.

➤ Geçirdiğiniz boşluklardan atlama yapmamaya özen gösteriniz.

	
<p>➤ El işlerini yapınız.</p>	<p>➤ El işini kaçık iğnesi ile yapmaya özen gösteriniz.</p> <p>➤ Kaçık iğnesiyle iplikleri kenarlara doğru çekmeye dikkat ediniz.</p> <p>➤ İplik uçlarını makas kullanmadan kaçık iğnesi ile toplamayı unutmayınız.</p>

DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ

Uygulama Faaliyeti'nde yapmış olduğunuz çalışmayı kendiniz ya da arkadaşınızla değiştirerek değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
Konfeksiyon dikim atölyenizi hazırladınız mı?		
Şal dikim planını modele uygun olarak hazırladınız mı?		
Makine parkını modele uygun olarak belirlediniz mi?		
Şal dikimi ön hazırlık işlemlerini modele ve tekniğe uygun olarak yaptınız mı?		
Remayöz makinesini ve diğer makineleri dikim için hazırladınız mı?		
Şal kumaşın ucunu may atlatarak taktınız mı?		
Şal parçasının ucunu diktiniz mi?		
Yaka parçasını remayöz hattından makineye taktınız mı?		
Kapattığınız yakanın dikimini yaptınız mı?		
Yakanın düşürme ipliğini söktünüz mü?		
Etiket dikimini yaptınız mı?		
Etiket dikiminizi kontrol ettiniz mi?		
Tik tak bandını yaka ucuna taktınız mı?		
Bandı ilmek boşluklarından aralıklı geçirdiniz mi?		
El işlerini yaptınız mı?		
İşi zamanında bitirdiniz mi?		
Toplam		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonucunda eksikleriniz varsa, Öğrenme Faaliyeti'ne geri dönerek işlemi tekrarlayınız.

2.9. Şal Süsleme

Dikimi bitmiş ürünün süslenmesi değişik tekniklerle yapılmaktadır. Süsleme giysiye şık bir görüntü kazandırır.

2.9.1. Şal Süsleme

- Tiktak bant tahta boncukların içinden geçirilecektir
- Şal kumaş köşelerine iplik burulup geçirilecek ve bu ipliklerin ucuna tahta boncuk takılacaktır.

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ Çalışma ortamınızı hazırlayınız.➤ Süsleme yapmak için malzemeleri hazırlayınız.➤ Kordon hazırlayınız. 	<ul style="list-style-type: none">➤ Önlüklerinizi giymeyi unutmayınız➤ Kaçık iğnesi makas,tahta boncuk, iplik.➤ Kordonu hazırlarken bükümünü yapacağınız ipliği gergin tutmaya özen gösteriniz➤ Kordonu hazırlayan kişilerden biri ipliğin ucunu sağa, diğeri sola bükmeye dikkat etmelidir.➤ Kordonu oluşturabilmek için bükülmüş ipliği ortadan tutarak katlamalısınız.➤ İki ucu birbirine düğümleyerek tutturunuz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Hazırladığınız kordondan, şalın tüm köşeleri için tekrar hazırlayınız. 	<ul style="list-style-type: none">➤ Tüm köşelere hazırladığımız kordonların boylarının aynı olmasına dikkat ediniz.

<p>➤ Kaçık iğnesini şal kumaşın köşesinden geçiriniz.</p> 	<p>➤ Geçirdiğiniz kaçık iğnesinin ağzının açık olmasına dikkat ediniz.</p>
<p>➤ İpliği iğnenin ucuna takıp çekiniz.</p> 	<p>➤ İpliği kumaştan çekerken kaçık iğnesinin ağzının kapalı olmasına özen gösteriniz.</p>

<p>➤ Aynı işlemi dört köşeye yapınız</p> 	<p>➤ Tüm köşelere geçirdiğiniz iplikleri aynı boya getirmeyi unutmayınız.</p>
<p>➤ Tahta boncuk ve kaçık iğnesini hazırlayınız.</p> 	<p>➤ Kaçık iğnesinin büyüklüğünün tahta boncuktan geçecek büyüklükte olmasına dikkat ediniz.</p>
<p>➤ İğneyi boncuktan geçiriniz.</p> 	<p>➤ Kaçık iğnesini takarken dilin açık olmasına dikkat ediniz.</p>
<p>➤ Şal kumaş parçasına geçirdiğiniz ipliklerin ucuna tahta boncuk geçiriniz.</p>	<p>➤ İğneye taktığınız iğlik katını kaçırmamaya özen gösteriniz.</p>

	
<p>➤ Şal uçlarına taktığımız ipliği boncuktan geçiriniz.</p>	<p>➤ Kaçık iğnesini geri çekerken dilin kapalı olmasına dikkat ediniz.</p>
	
<p>➤ İpliklere boncuk taktıktan sonra boncukların geri çıkmaması için iplik uçlarını düğümleyiniz.</p>	<p>➤ Boncuğun düşmesine engel olacak kadar düğüm atmaya dikkat ediniz.</p>
	
<p>➤ Boncuk takma işlemini tik tak bant uçlarına da uygulayınız.</p>	<p>➤ Tik tak bant uçlarına boncuk kolay geçemeyeceğinden boncukların içini makas ucu ile genişletmeyi unutmayınız.</p>

➤ İşlemleri bitirdikten sonra düğüm attığınız uçların fazlalıklarını makas ile temizleyiniz

➤ Kaçık iğnesi ile el işini yapmayı unutmayınız.

➤ Süsleme işini bitiriniz.

DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ

Uygulama Faaliyeti'nde yapmış olduğunuz çalışmayı kendiniz ya da arkadaşınızla değiştirerek değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
Çalışma ortamınızı hazırladınız mı?		
Süsleme yapmak için malzemeleri hazırladınız mı?		
Kordon hazırladınız mı?		
Hazırladığınız kordondan, şalın tüm köşeleri için tekrar hazırladınız mı?		
Kaçık iğnesini şal kumaşın köşesinden geçirdiniz mi?		
İpliği iğnenin ucuna takıp çektiniz mi?		
Aynı işlemi dört köşeye yaptınız mı?		
Tahta boncuk ve kaçık iğnesini hazırladınız mı?		
İğneyi boncuktan geçirdiniz mi?		
Şal kumaş parçasına geçirdiğiniz ipliklerin ucuna tahta boncuk geçirdiniz mi?		
Şal uçlarına taktığınız ipliği boncuktan geçirdiniz mi?		
İpliklere boncuk taktıktan sonra boncukların geri çıkmaması için iplik uçlarını düğümlediniz mi?		
Boncuk takma işlemi tik tak bant uçlarına da uyguladınız mı?		
İşlemleri bitirdikten sonra düğüm attığınız uçların fazlalıklarını makas ile temizlediniz mi?		
Süsleme işini bitirdiniz mi?		
İşi zamanında bitirdiniz mi?		
Toplam		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonucunda eksikleriniz varsa, Öğrenme Faaliyeti'ne geri dönerek işlemi tekrarlayınız.

2.10. Şal Son Ütü ve Son Kontrol

2.10.1. Şal Ütüleme İşlem Sırası

Kumaşın son görüntüsüne düzgün bir duruş vermek için, şal kumaşa son ütü uygulanır.

Resim 2.2: Ütülenmiş şal örneği

2.10.2. Son Kontrol İşlemleri

2.10.2.1. Duruş Formu Kontrolü

Resim 2.3: Dikilmiş ürünün duruş formu

2.10.2.2. Ölçü Kontrolü

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
<p>➤ Çalışma ortamınızı hazırlayınız.</p>	<p>➤ Temiz, düz ve pürüzsüz bir masa kullanınız.</p>
<p>➤ Şal kumaşın boy ölçüsünü alınız.</p> 	<p>➤ Aldığınız ölçüyü foydeki boy ölçüsüyle karşılaştırmayı unutmayınız.</p>
<p>➤ Kumaşın en ölçüsünü alınız.</p> 	<p>➤ Aldığınız ölçüyü foydeki en boyu ölçüsüyle karşılaştırmayı unutmayınız.</p>
<p>➤ Yaka genişliği ölçüsünü alınız.</p>	<p>➤ Aldığınız ölçüyü foydeki yaka genişliği ölçüsüyle karşılaştırmayı unutmayınız.</p>

➤ Yaka boyu ölçüsünü alınız.

- Aldığınız ölçüyü föydeki yaka boyu ölçüsüyle karşılaştırmayı unutmayınız.
- Yaka boy ölçüsünü yakanın ortasından alınız.

DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ

Uygulama Faaliyeti'nde yapmış olduğunuz çalışmayı kendiniz ya da arkadaşınızla değiştirerek değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
Çalışma ortamınızı hazırladınız mı?		
Şal kumaşın boy ölçüsünü aldınız mı?		
Kumaşın en ölçüsünü aldınız mı?		
Yaka genişliği ölçüsünü aldınız mı?		
Yaka boyu ölçüsünü aldınız mı?		
İşi zamanında bitirdiniz mi?		
Toplam		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonucunda eksikleriniz varsa, Öğrenme Faaliyeti'ne geri dönerek işlemi tekrarlayınız.

2.10.2.3. Dikim Kontrolü

Şal remayöz kapatma uçlarının kontrolü yapılır. İlmek kaçık yerleri kontrol edilir. Yaka dikişleri kontrol edilir. Yakada may kaçığı olup olmadığına, remayöz dikişinin düzgünlüğüne bakılır. Etiketin düzgün dikilip dikilmediğine bakılır. Düzeltilmesi mümkün olan yerler var ise düzeltilir.

2.10.2.4. Malzeme Uyum Kontrolü

Dikim ve süsleme sırasında kullanılan malzemelerin uygunluğuna bakılır. (Merserize dikiş ipliğı, örme ipliğı, tik tak bandı, tahta boncuk vb. aksesuarlar)

2.10.2.5. Son Ütü Kontrolü

- Ölçü değışikliklerini,
- Dikişlerde kayma olup olmadığını,
- Esneme olup olmadığı kontrol ediniz.

Ütü ile dikiş büzülmeleri düzeltilebilir, esneyen yerler toparlanabilir, ölçü bozuklukları giderilebilir.

2.11. Paketleme

Dikimi bitmiş ürünlerin son kontrolleri yapıldıktan sonra tekniğıne uygun şekilde paketlenerek kaldırılır.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Tebrikler, modülü tamamladınız. Öğretmeniniz size çeşitli ölçme araçları uygulayacaktır. Öğretmeninizle iletişime geçiniz.

KAYNAKÇA

- AYGENÇ Hüceyla, **Yayınlanmamış Ders Notları.**
- Ölçü Föyleri